

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

Megyei érdekű társadalmi és közgazdasági hetiközlöny

A Bácsbodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal KULA, TELEFON 14 Hirdetések árszabás szerint Nyílt-tér soronként 30 fillér	KISS GYULA B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. elnöke SZERKESZTŐSÉG BERCSÉNYI JÓZSEF B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. főjegyzője	Főszerkesztő BERKOVITS REZSŐ Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK	Előfizetésidő negyedévre 2 K félévre 4 K, egész évre 8 K Egyes szám ára 20 fillér Megjelen vasárnap
--	--	---	--

XVIII. évfolyam

KULA, 1914 március 1.

9. szám

Az ipartestületek feladatai.

A korlátlan iparszabadság elve, mely a céhrendszer eltörlését eredményezte, hamarosan azon meggyőződésre vezette az ipari köröket, hogy a szabad ipar rendszere kellő biztosítékok nélkül rendtelenségeket, károkat okoz, minélfogva az iparszabadság is megkövetel bizonyos biztosítékokat. Az ipar fejlődésének biztosítása feltétlenül megkövetelte oly szervnek létesítését, mely a közös érdekek érvényesítésével foglalkozik, az ipar képviselőit képezi, melynek feladata az ipar haladását kellő eszközökkel biztosítani és előmozdítani, kétséget nem szenved tehát, hogy az iparszabadság korszakában is, az ipartestületi szervezetet igényel.

A törvény, mely az ipartestületek létesítéséről intézkedik és a megalakulást könnyíteni iparkodik, a kényszer-tagsággal pedig működésüket biztosítani igyekszik, bizonyos célok szolgálatába, nagyobb feladatok keretében kívánta felhasználni az ipartestületeket. A feladatok, melyeket a törvény szelleme az ipartestületek működéséhez fűzött, igen fontosak. Felügyelet a tanoncvizonyokra, gondoskodás az ipariskolák létesítéséről, fenntartásáról, szakosított felügyeletről, az önszegély alapján saját tagjainak agkori biztosítása, különféle önszegélyező egyesületek létesítése, kiállítások, tanfolyamok, felolvasások rendezése stb. volnának hivatva az ipartestületek jelentőségét emelni. Az ipartestületek gondoskodásának tárgyát kell képeznie, hogy az iparosok és segédek között rendezett viszonyok álljanak fenn, hogy a tanoncok

ügye rendeztessék, hogy az iparosok és tanoncok, vagy segédek között felmerülő surlódások és vitás kérdések elintézésére békéltető működés biztosítsák, hogy az iparosok érdekei szövetkezetek alakítása által előmozdítottassék, hogy a hatóságok az iparügy tekintetében kellőleg tájékoztassanak.

A törvény intenciója szerint az ipartestületek célja kettős, általános és gyakorlati értékű, amelyek közül természetesen a gyakorlati cél a legfontosabb, de amit azonban — sajnos — legtöbbszörre elhanyagolnak.

Az ipartestületek ma úgyszólván csak a testületi adminisztrációs ténykedésekre szorítkoznak, a gazdasági és gyakorlati érdekek azonban a legkevésbé mozditatnak elő. Pedig a törvény szelleme és intenciója sok közhasznú intézmény létesítését teszi lehetővé az ipartestületeknek. Ilyenek például, nyugdíj egyesület, rokkant egyesület, segítő, temetkező egyesület, könyvtár, olvasókör, inas-, segéd-, munkakiállítás, munkásfogadó, munkaközvetítő szövetkezet, közös műhely árucaernok, továbbképző tanfolyamok, inasotthon stb. Mindezekből azonban alig van valami az ipartestületek kebelében.

Pedig addig is, míg az általános és kötelező nyugdíjbiztosítás eszméje az idők folyamán megvalósulhat, mindenesetre jó kisegítő eszköz lehetne az ipartestületek által szervezett és fenntartott rokkantegylet.

Van egynehány ipartestület, mely a rokkant pénzek gyarapítására igazán példás buzgósággal dolgozik. A mai jogállapot szerint bármely ipartestület a rokkantség-

lyezést akár alapszabályokkal bíró szervezetek formájában, akár szervezetlenül véggezheti el. Fontos kérdés, hogy milyen mértékben használhatja fel az ipartestület alapszabályszerű bevételeit a rokkantalap gyarapítására. E tekintetben irányadó az ipartörvény 120. §-a, mely szerint az ipartestület teljesen önállóan határoz vagyona hova fordítása tekintetében.

A rokkant egyesületek száma mégis elszomorítóan kevés. Mindössze 10 volt 1911 év végén, mikor pedig a Magyar birodalom területén már 390 ipartestület működött. A rokkant egyesületek összes taglétszáma 55⁰/₁₀-kal kevesebb az 5 év előttinél, tehát még a meglévők jelentősége is apad. Az egyesületek elhelyezett tartalékalapja 121,601 K. Külön kezelt rokkantalap 44 ipartestületnél található s az alapok vagyona 210,459 K. Ezekből az adatokból látszik, hogy mily nehezen halad még az ilyen jótékony jellegű, igény nélküli segélyezés, nyugdíjszervezés is, még nehezebb tehát s majdnem lehetetlen a nyugdíjgyűjtemények létesítése mindaddig, míg a törvény nem rendeli el a nyugdíjbiztosítást akár az egész országra nézve egységes és általános, akár egyes területekre nézve fakultatíve oly módon, amint azt az ipartörvény az ipartestület megalakítására mondja.

Az ipari szövetkezetek is nehezen terjednek hazánkban, de ami eddig e téren történt, az is legnagyobb részt az ipartestületek buzgalmának köszönhető. Az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékében van 52 ipari hitelszövetkezet, 17 nyersanyagraktár szövetkezet, 18 termelő szövetkezet, 12 gépműhely szövetkezet, 18

Rákócziné álma.

— Igaz történet —

Irta Farkas Emőd.

II. Rákóczi Ferencné menyegyzés ágyban, rózsaszínű selyempaplan alatt alszik, hófehér karjára támasztva fejét, amelyen szétbomló, vastag arany lepelként omlik el gyönyörű buzaszőke haja.

Arca fénylik, mint a leesett hó a holdsugárban. Keble lázasan piheg, meggyipiros ajka néha megrándul, mint akinek a szívét hirtelen nagy fájdalom markolja meg.

Künn komor, fekete árnyat vetnek a házak a holdfénytől ezüstös földre, s az ősz zuzmarás lehelletétől lassan peregnék le a fonnyadt falevelek.

A szél panaszos zugással vágat a Kárpátok felől. Sójában egy nemzet fájdalma zokog. Suhogása mintha a Majthénynál ravatalra tett szabadsága kísértő szelleme volna. Ott kopog, ott járkál a varsói kolostor tetején, rázza, zörgeti az ablakokat, néha zokogó hangon sziszszent föl:

— Most megy az én lelkem, édes fiam, a nagy Rákóczi, a bujdosásba.

A fejedelemszony nem hallja ezt. Selymes pillája lezárva, arcát betakarja az álom bársonyos szárnya.

Egy nagy tündérbertben jár ő: a szabad, szép Magyarországon.

De egyszerre valami borzasztót láthat, mert harmatteste megvonaglik és összerándul. Karját fölemeli, s ajkán kétségbeesett sikoltás tör ki. Az iszonyat és rémület kiáltása ez.

Aztán felugrik a patyolat ágyban, s az ablakon beömlő holdsugárnál rémülten néz körül.

Komornája meghallja a sikoltást, s ijedten fut be a szomszéd szobából.

— Mi történt, fenséges asszonyom? — kérdi dideregvé.

A fejedelemszony kezére támasztja forró homlokát, amelyen nagy gyöngyecspek fénylenek, s reszketve, töredeve sóhajtja:

— Nem járt itt senki?

— Egy lélek se, fenséges asszonyom.

— Lehetetlen, gyujts gyertyát s kutasd át a szobát.

A komorna világot gyújt és átvizsgálja mind a két szobát, de sehol semmi nyom, hogy valaki ott járt volna.

A fejedelemszony reszketve ül az ágyon s arca halálsápadt.

— Valami rosszat álmodott, fenséges asszonyom.

— Igen, rossz álom volt csupán. Egy ismeretlen férfi közeledett hozzám, kezében habzó billikumot tartott.

A komorna tágra nyílt szemekkel bámult a fejedelemszonyra.

— Mit akarhatott azzal a billikummal? — kérdezte nagyot nyelve.

— Felem nyújtotta, hogy igyam belőle.

— Különös, — szólt rekedten a komorna.

— Én eloltam magamtól, mert nem voltam szomjas, s képzelj, az az ismeretlen, akinek most is előttem áll az arca, ismét felem nyújtotta, s fojtott hangon mondta:

— Igyál, ez az utolsó ital életedben.

A komorna mosolyogni próbált, de a hideg borzongatta.

A fejedelemszony ragyogott az egészségtől, duzzadt a rózsás ifjuságtól, s ime a halál követe bejelenti érkezését.

— Ez az álom azt jelenti, hogy nemsokára meg fogok halni, — folytatta a fejedelemszony.

— Ivott a billikumból, fenséges asszonyom?

— Nem; újra eloltam magamtól, ijedtemben nagyot sikoltottam és felébredtem.

— Ha nem ivott belőle, akkor ez az álom azt jelenti, hogy soká, nagyon soká fog élni.

Rákócziné mély, átható pillantást vetett a

komornára, aztán tompa, fátyolozott hangon telte:

— Nem tudom mit jelent, de azt az embert, aki a billikumot nyújtotta, százezer ember közül is fel tudnám ismerni...

Rákócziné ezután Párisba ment lakni.

Az 1721-ik év nagy részét St. Cloudban, unokatestvére, az orleansi hercegné közelében töltötte.

Összel súlyos betegségbe esett. Unokatestvére, aki betegágya mellett virrasztott, azt hitte, hogy vízbetegségben szenved.

De Rákócziné felgyógyult és Párisba költözött.

A chesmidy-i kolostorban bérelt lakást, s amíg azt rendbehozták, fogadóba szállott.

Egy napon hirtelen rosszul lett, a pamlagra dőlt, s udvarmestere, gróf Schlieben, elhívatta a királyi család orvosát, a nagyhirű dr. Helvetiust.

Az orvos belépett, Rákócziné ránézett; meredt arcát halálos sápadtság öntötte el, ajka vónaglott, egész teste reszketett.

Az orvos közelebb lépett.

Rákócziné borzadva kuporodott össze, kezével eltakarta szemét s úgy dideregett, mintha jeges víz csurgott volna a nyakába.

Az orvos megfogta az ütérét; a fejedelemszony keze görcsösen rángatózott.

— Hidegletés — szólt nyugodtan az orvos, aztán gyógyszerrel rendelt a betegnek.

Amikor távozott, Rákócziné meredten bámult utána. Arcán lázrózsák gyultak ki, amiket hirtelen letörölt a halálos sápadtság. Egész lényé iszonyú rémületet és megdöbbenést fejezett ki.

Az udvarmester csodálkozva kérdezte, hogy miért ijedt meg annyira ettől az orvostól.

— Ah Istenem, — tördelte Rákócziné — ez az az ember, aki nekem Varsóban azt a billikumot nyújtotta.

Az udvarmester mosolyt erőltetett az ajkára, bár maga is megdöbben.

— Hogyan, fenséges asszonyom, hiszen Helvetius sohasem járt Varsóban.

árúcsarnok szövetkezet. Köteléken kívül 11 fontosabb szövetkezet működik.

Egyéb közhasznú intézmény alig van az ipartestületeknél. A legtöbb helyen csak annyiban van tudomása a mestereknek az ipartestületről, hogy tagdíjat kell fizetni. Igazán el kelne pedig, ha az iparnak valójában erős várai volnának az ipartestületek.

Hirek

Zombor. Egy svájci bank a városnak két millió kétszáz ezer K-s kölcsönt akart adni, 50 év alatt törlesztendő 5,86%-os annuitásra 94%-os árfolyam mellett. De az ajánlattevő bank kikötötte, hogy 25 év múlva joga lesz felmondani a kölcsönt és a hátralevő tőkét egyszerre visszafizettetni. — Egy londoni vállalkozó cég a város-vezetők és csatornázási terveinek elkészítését, vezetését és finanszírozását elvállalja, ha a város az építési költség erejéig kölcsönt kölcsönöz ki, amelyeket a vállalat átvenne. Ezek 5%-kal kamatoztatnának és 50 év alatt kifizetésre utján vállaltatnák be. A kölcsönök 90%-os árfolyam mellett venné át a cég. Az ajánlatot még nem tárgyalták. — A lyceumi előadások gazdag sorozatában elsőrangú hely illet meg az a felolvasást, melyet vasárnap d. u. Prokópy Imre felső keresk. iskolai tanár tartott „Heine szerelmi tragediája”-ról. A felolvasás, — melyet teljes joggal nevezhetünk magas irodalmi bensű tanulmányának — úgy válaszképpen ékes stílusánál, mint tartalmának benső értelménél fogva végig lebilincselte a nagy és díszes hallgatóság figyelmét. Prokópy — Heine remek költeményeiből kiválogatva a tárgyhoz illő legszebb részeket — tanulmányát mestéri kézzel ékesítette fel. A felolvasás tendenciája az volt, hogy megvédelmezze a nagy német költőt gáncsolóinak azzal a vádjával szemben, hogy a szerlemben csak a köznapi materializmusnak, a durva érzékiességnek hódolt. Ezt a célt Prokópy el is érte, bebizonyítván, hogy Heine szívében majdnem egész életén át ott égett az eszményi szerelem sóvárgó rajongása. A közönség lelkes és őszinte tetszésnyilvánításokkal honorálta a szép felolvasást. — Az Akarat antikoholista páholy március 7-én nagyszabású estélyt rendez a Vadászúrt-szálloda dísztermében. Az előadást mozgóképek fogják változatossá tenni. Az egyesületnek, tagjain kívül, sikerült fellépésre megnyernie Flesch Imre hegedűművészt, Ebner Elza zongoraművésznőt, Dobos László és Sziklai László előadó művészeket, továbbá Hrabovszky István elismert énekest.

Szabadka. A filharmonikusok hangversenyére, illetve a celló legnagyobb mesterének csodájára messze vidékről is sokan sereglettek hétfőn este a szabadkai színházba, mely a legutolsó helyig megtelt a zene élvezőivel. S amit *Casals* *Pablo* hozott, az valóban a legmagasabb rendű zenei élvezet. Ahogy ült a podiumon, behunyott szemmel és fényes fejével, minden póztól megfeszült magá volt az abszolút zene és a tiszta kifejezés megtestesülése. Ahogy ült és játszott, a tökéletesség boldog régióiban érezhette magát s ott éreztek őt hallgatói is, ahol már nincsen bírálat, csak csodálat. Ez a csodálat minden

— Ő volt, határozottan ő volt, akit álomban láttam. A hangja, a járása, a beszéde, minden mozdulata ugyanaz.

— Fenséged csak képzelődik — igyekezett megnyugtanni az udvarmester.

— Biztosan tudom, hogy ő volt, azért borzadtam meg annyira tőle.

Majd mosolyogva tette hozzá:
— De legyen nyugodt, még nem fogok meghalni.

— Mielől teljesen nyugodt vagyok — felelte az udvarmester.

— Nem, nem fogok meghalni e betegségben, mert ez nem az a szoba, amelyet álomban láttam.

Az udvarmester pusztá képzelődésnek tartotta a fejedelmesszony álmát, s csak nevetett magában.

Rákócziné 1722-ben beköltözött a chesmidy-i kolostorba.

Amikor végigvezették lakosztályán, s a hálószobájába lépett, iszonyodva sikoltott föl és borzadva tantorodott vissza.

Az udvarmester, aki a szobákat mutogatta neki, döbbenne ugrott hozzá.

A fejedelmesszony szédült, támolett és a szoba falához tántorgott.

Az udvarmester megkapta, mert azt hitte, hogy hirtelen ájulás fogta el.

— Mitől rémült meg így, fenséges asszonyom? — kérdezte a gróf, amikor látta, hogy Rákócziné szinte szoborra kövült.

— E szobából nem jövök ki elve, — nyögte elhalva a fejedelmesszony s a lelken végigsü-

gyes zeneszáma után hosszantartó tapsokban tört ki, s mikor a műsor számai kifogytak, a megbűvölt közönség a helyén maradván tapsolt, míg Casals egy ráadást nem játszott. A nagy művész mellett teljes méltánylást érdemlően szerepelt a filharmoniai társaság zenekara is, amely Lányi Ernő avatott vezetése alatt Weber Eurianthe-nyitányát és Bizet gyönyörű Gyermekjátékait interpretálta. — Képzőművészet. Szabadka intelligens közönségének szerdán nagy jelentőségű és ritka művészi szenzációban volt része. A magas fejlettségű festőművész, Tibor Ernő szerdán a Nemzeti Kaszinó dísztermében kollektív kiállítást rendezett, hogy magasrendű, egyéni művészetét 60—80 képen bemutassa, s a közönség és a komoly kritika elismerését, melyben előbb a vidék nagyobb városaiban, majd Budapesten a Művészklubban, Stockholmban, Krisztiania, Koppenhága, Drezda és Lipsében oly előkelő mértékben volt része — itt is kiemelje, — ami a legnagyobb mértékben sikerült is a művésznek. — A csodadoktor, Kunbaján az ügyészség rendeletére letartóztatott Frittmann Gáspár kuruzslót. Ugyalászik azonban, hogy nem valami nagy gondal őrizték Frittmant Kunbaján, mert onnan megszökött és vasárnap már Szabadkán a városban sétált, ahol a detektívek felismerték és bevitték az ügyészség fogházába.

Krammer Teréz asszony a m. kir. operaház híres énekművésznője a szabadkai városi színházban márc. 1-én vasárnap a „Böregér”-ben hétfőn este pedig a „Cigánybáró”-ban lép fel.

Ujvidék. Lelkesedéssel és örömmel fogadták Ujvidéken a ministertanács azon határozatát, hogy az ujvidéki állandó dunai híd összes vaszerkezeti költségeinek fedezésére egymillió négyszáz ezer K az állami költségvetésbe — feleresztben 1914-15 és 1915-16 évekre — felvételik. A vaszerkezeti munkák a diószyóri áll. gépgyárban fognak készülni. A hídépítést még ez évben meg kell kezdeni és 1915 márciusra a pilléreknek el kell készülni, mert a vaszerkezet erre az időre elkészül. Matkovits Béla főispán a napokban hozta le a kedvező híreket és egybehívta a munkapárt vezetőségét és dr. Szlezák Lajos orsz. képviselőt, akikkel az örvendetes hírt közölte. A kormány Ujvidék iránt tanúsított jóindulata és áldozatkészsége nagy örömet keltett és a legjobb benyomást keltette a város polgárságánál. — A telefon-mizériák megszüntetése érdekében főispánunk a posta- és távirtd. hivatalnak teljesen új és modern rendszerű telefonközponti berendezéssel leendő ellátását kérte a kereskedelmi kormánytól. — A ügyvédszövetség közgyűlésén dr. Kubinyi Károly elnök lemondott, mit a közgyűlés tudomásul véve, dr. Szlezák Lajos, Ujvidék város orsz. képviselőjét választotta elnökévé. — Március 18-án tartja nálunk első előadását Füredi Béla, a pécsi színház igazgatója. — A „Daloskör” most már véglegesen elhatározta, hogy részt vesz a kolozsvári dalversenyen és bejelentette a Daloszövetségnek, hogy 24 énekessel képviselteti magát.

Zenta. Egy esztendő óta állandó panasza volt a Zenta környéki lakóknak, hogy baromfi és apró marhaállományukat ismeretlen tettesek megdézsmálják. A csendőrség megfeszített erővel nyomozta az ügyes tolvajokat, akiknek azonban hosszú ideig nem tudott nyomára jutni. A kitartó és lelkiismeretes nyomozás azonban most mégis eredményre vezetett, mert a zentai csendőrség megállapította, hogy a lopásokat Rózsa Lajos

völtő hidegtől szép fehér fogsora erősen vacogott.

— Ugyan miért? — álmélkodék a gróf.

— Mert ez az a szoba, ahol Varsóban az utolsó italit nyújtották nekem.

— Ez csak újabb képzelődés, — válaszolta a gróf.

— Tudom, tudom, hogy itt fogok meghalni, — felelte Rákócziné s nagy, világoskék szemének tükrén egy könnyecpp reszkedett.

De Rákócziné erős lelkű nő volt s néha maga is mosolygott azon, hogy ő is hisz az álmokban.

Csak azért is elfoglalta azt a hálószobát a kolostorban.

Alig egy-két hét múlva azonban hirtelen nagyon rosszul lett.

Ismét Helvetiust hívták hozzá s ez egy nagy, metszett pohárban valami folyadékot nyújtott neki.

Rákócziné hosszan nézett az orvosra, s arcan nagy belső nyugtalanság látszott. A poharat elvette és kiitta.

— Az utolsó italom e földön, — sóhajtott föl elhalva.

És még azon az estén, 1722 február 18-án hét óra tájban hirtelen meghalt.

Udvarmestere lesimitotta szép, szelid homlokát, amelyen a halálközdelem verejtéke gyöngyözött, s karját keresztbe fonva, szomorúan sóhajtott:

— Milyen igaza volt!

Igy halt meg a nagy Rákóczi okos, diplomata-lelkű s világszép hitvese.

Tíz évvel előbb megálmodta a halálát s ott és úgy halt meg, ahogyan megálmodta.

és Márkus Antal zentai lakosok követték el, akik hosszas vallatás után beismerték, hogy egy év óta állandóan ők lopták meg a zentai gazdákat és ötvennél több lopást vállaltak magukra. A tyúktolvajokat átadták a szabadkai ügyészségnek.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara február 26-án Szarvady Lajos elnöke alatt teljes ülést tartott. A kereskedelemügyi miniszter az 1914. évi költségvetést jóváhagyta és a 3%-os illetékkulcsot ez évre is engedélyezte. — Örömmel vették tudomásul, hogy a kereskedelmi miniszter Szabadka városával egy ipari szakiskola létesítése iránt a tárgyalásokat megindítja és az *ujvidéki* vasuti teherpénztárakat megfélemlően bővített. — Elhatározta a teljes ülés, hogy átiratot intéz Szeged, Zombor és Ujvidék városokhoz, melyben felkéri őket, hogy törvényen alapuló kötelezettségükhez képest *leány tanonciskolákat* is létesítsenek. A szerb *határforgalmi korlátozások*, különösen az *utlevélkényszer* megszüntetése ügyében felterjesztést intéz a kamara a kereskedelmi miniszterhez. — Az 1913. évi zárszámadás szerint a kamara összes bevétele: 83228.12 K, az összes kiadása: 72675.16 K.

Palánka. Abaffy János palánkai tb. szolgabíró hosszas szenvedés után Kiszácson, szülei házában, elhunyt. — Az ujalánkai állomás kibővítése iránt a Máv. üzemvezetősége a tárgyalást megkezdte. Ujalánka 700 öles, az állomás melletti házhelyet el fogja adni és oda egy vasuti vendéglőt építenek. Az ujvidék-ujpalánkai villamos vasutnak is itt lesz a végállomása.

Boróc. Az előjáróság versenytárgyalást tartott egy mélyfurású kút létesítésére. — Legolcsóbb ajánlat volt: Czeisel József, Zombor 5410 K, legdrágább egy budapesti cég 10090 K. A legolcsóbb ajánlatot fogadták el.

A hódsgási pályaudvaron elütötte a vonat Régel Lőrinc napzsámot, akit súlyos sérüléseivel a bajai kórházba szállítottak.

Mélykúton Kiss András borbély beretvával átvágta a nyakát és elvérzett.

Martonos. Sztrilich Béla zentai főszolgabíró dr. Spitzer Andor orvost Martonos községbe h. községi orvossá nevezte ki.

Ada. Kaszap János itteni 38 éves földmivest elhagyta a felesége Koós Teréz, mert Kaszap az alkohol rabja lett és feleségét és két gyermekét gyakran bántalmazta. Az elhagyott férj teljesen elkeseredten farsang utolsó napján este abban a pillanatban lötte magát agyon, amidőn Karlócáról hozzárkező rosszat sejtő nővére a zárt ajtó üvegátláját betörtte. Az asztalon talált levélben azt írta Kaszap, hogy azért lett öngyilkos, mert felesége elhagyta.

Topolya. Ha csak valami előre nem látható körülmény közbe nem jön, úgy az idén ősszel már villanyvilágításunk lesz. Ugyanis a vállalkozók beküldték az általuk közjegyző előtt aláírt szerződést, a villanybizottság szombaton délután összeült s összeegyeztette a beküldött szerződést az általa elfogadott szöveggel, melynek megtörténte után a bíró, jegyző és a közgyűlés által kiküldött két képviselő Császár Péter és dr. Cziráky a szerződést a község nevében aláírták. — *Hesz* János topolyai polgár a m. héten hirtelen meghalt. Mindenki öngyilkosságra gondolt, mert e szerencsétlen véget ért Hesznek mostanában kellett volna megkezdeni azon 6 havi elzárását büntetését, melylyel a bíróság a hírhedt topolyai Kiházasító Szövetkezet bukásáért sújtotta s azt hitték, hogy a büntetés elől menekült a halálba. Utóbb kiderült, hogy szívszélhűdés ölte meg. Szabadkára akart menni, hogy büntetése megkzdésére halasztást kérjen s a váróteremben beszélgetve várta a vonata megérkezését. Halálközdelemre oly csendes volt, hogy a mellette ülő sem vette észre s csak mikor hosszas hallgatása feltűnt neki, nézett rá s látta, hogy halott. Működését sok ember egész vagyonával, megtakarított tőkéjével fizette meg, azért, mert társa lett olyan dolog alakításában, melyhez nem értett, értjük a kiházasító szövetkezetét. Teme-tése péntek reggel volt. Miután az egyházi eltemetés egyházi tilalom miatt nem volt lehetséges, a bucsuztatást kopsorsójánál dr. Cziráky mondotta. Beszédjének motívuma az Ur imádságának azon passusa volt „Bocsásd meg Uram a mi vétkeinket.” A temetésen csak nagyon kevesen voltak.

Haláleset. Horváth Ferenc, a m. kir. földmívelésügyi ministerium számtanácsosa Budapestben 63 éves korában hirtelen meghalt. Az elhunytban özv. Kiss Manoné úrnő a vejét, Kiss Gyula óverbázi jegyző pedig a sógorát gyászolja. A holttestet Bajára szállítják és az ottani családi sírboltban helyezik nyugalomra.

Pétervártól Pekingig repülőgépen. A hadügyi kormány megengedte Lannier francia aviatikusnak, hogy Pétervártól Pekingig repülhessen. Lannier szervezi az orosz kormány megbízásából az orosz hadsereg repülőgép-flottáját. A francia aviatikus hőlvadaskor, valószínűleg április elején indul nagy útjára és abban reménykedik, hogy a 11000 Varkit távolságot egy hónap alatt fogja megtenni. Utas nélkül repül orosz rendszerű monoplanon, amelynek motora nyolcvan lóerős.

Humanity! Világhírű gyártmány! Jövő héten megérkezik!

Községi közgyűlés. Kula község képviselőtestülete február 26-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyen Kugler Béla közs. jegyző ismertette a Vadász Pál és Redner Jenő szabadkai mérnökökkel a polgári iskola épületének tervezése, illetve a piactér és Kossuth Lajos-utca burkolásának tervezésére és részletes költségvetésére, a felhatalmazott 15 tagú bizottság által kötött szerződést, melyet a képviselőtestület tudomásul vett. — Kuhn Péternek a kért kölcsönt megszavazták. Eckmayer Péter kulai illetőségét megtagadták, ellenben Geyer Magdolna kulai illetőségét elismerték. — Az iparostano ciskola felügyelőbizottságának átiratát Neszt Rezső tanító végkielégítése tárgyában tudomásul vették. — A közlegető visszaállítás tárgyában hozott alispáni véghatározatot tudomásul vették. Erre vonatkozólag megjegyezzük, hogy Kula község a 114 holdas laposi-kaszálót nagyrészt bérbe adta és ezért több mint 3000 K bért kapott. Most az egész kaszálót meg kell hagyni közlegetőnek és hogy a község a bérjövédelmet pótolja, a legelődjákat megfelelően emelni kénytelen. Az állattenyésztés érdekében minden község köteles újra közlegetőket létesíteni.

Kulai közügyek. Mult számunkban ismertettük az Ipartestület által kezdeményezett mozgalmat, melynek célja, hogy egy nagyobb küldöttség tisztelegjen Önm. báró Vojnits István v.b.t. országgyűlési képviselőnknek Szabadkán, hogy a kulai közügyek támogatását kérje. Ez ügyben az Ipartestület átirat valamennyi kulai egyesülethez és m. vasárnap a Polgári Olvasóegylet, a Kereskedők Egyesülete, a Volksverein, szerdán pedig a „Botond“ asztaltársaság már hozzájárultak az indítványhoz. Sokan jelentkeztek az Ipartestületnél és a többi egyetnél is, a gyűléseken. Most iverk köröznék a tagok közt és azután a jelentkezettek gyűlést fognak tartani főt. Boberity Milán esperes-plebános — a küldöttség vezetőjének elnöklete alatt.

A Kulai Dalárda bohócestélyén igen jól mulatott a közönség. A dalárok mindent elkövettek, hogy komikum és humor élénké tegyék a mulatságot és ez teljes mértékben sikerült is. A mulatság a hajnali órákig tartott. — Váradi Gyula karnagy sikerrel fűradozott a bohókás énekszámok betanításával és a rendezéssel. — A bohócestélyen felülfizettek:

Mezey Zsigm. 10 K, Hirschl Gyula, Pótz György, Pollak Jakab 5-5 K, Kugler Béla 4 K, Knefely Nándor, dr. Munka Sándor, dr. Stole Ferenc, Zányi Béla 3-3 K, Andráska Máttyás, dr. Göttehe Frigyes, Hever Sándor, dr. Holländer Dávid, dr. König Soma, Stole Henrik 2-2 K, özv. Szakácsy Sándorné, Vanyur Imre 1-1 K.

A szerb kereskedő és iparos ifjúság saját színpadja javára m. vasárnap igen sikerült műkedvelői előadást rendezett Kulán, Tyóvin István nagyvendéglőjében. Az érdeklődő közönség zsufolással megtöltötte a helyiségeket. A szereplők mind egyes alakításokat mutattak be és a közönség igen jól mulatott. Az ifjúságot Vukadinovits Zsarkó és Tyurity István tanítók oktatták és ők voltak a sikerült előadás rendezői is.

Felülfizetések. A kulai szerb kereskedő és iparos ifjúság által rendezett műkedvelői előadás alkalmával felülfizettek: Boberity Milán 10 K, dr. Tyurity Dávid, Acsanzki és Gruity cég 5-5 K, Sztricszevity Száva (Szenttamás) 4 K, dr. Betsch Henrik, Gergelyi József 3,40-3,40 K, Ilin Milán, N. N. 3-3 K, Kirilovits Izidor, Kugler Béla 2,40-2,40 K, Tyurilov Milana özönő (Stapár) Belyanski István, Mrgyanov Jelta, Legyenac Száva, Protity Milojko, Tyurity György, Iszakovits Lázár, Teodorovits Milivoj (Oszivac) Protity Kamenko, Berkovits M. 2-2 K, Kulyancsity Milán 1,80 K, Odanity Sándor, Jakobb Ferenc, 1,40-1,40 K, Grigorijevits János, Tyóvin Iván 1-1 K, Masity Daniló, Mojity Sándor 60-60 fill., Hudák Nikola, Tyószity Mita, ifju Kovács Sándor, Csajagi Henrik 40-40 f., Smidt N. 30 f., N.N. 20 f., Jurisity Mita 2 K. A nemesszivő adakozóknak ezuton fejezi ki hálás köszönetét a rendezőség.

Alapszabály jóváhagyás. A Kulai Hitelbank r. t. által alapított és kezelése alatt álló „Középbácskai jótékony egyesület“ alapszabályait a belügyminister jóváhagyási záradékkal látta el.

A kulai önk. tűzoltóság m. szombaton a Halász-szálloda termeiben sikerült mulatságot rendezett. Ez alkalomra a tánctermet stilszerűen díszítették.

Halvacsorák. A farsang utolsó estéin többfelé igen látogatott halvacsorák voltak. Különösen nagy közönsége volt Schmidt Jakab vendéglős halvacsorájának, mely után reggelig tartó táncmulatság következett. Ezen az estén 120 kg hal fogyott el. — Itt említjük meg, hogy Kugler Béla közs. jegyző 16 résztvevőnek ugyanakkor külön bográcsban főzetett halpaprikást és a résztvevők egyhangulag megállapították, hogy ennél külön halpaprikást még nem ettek. A kis társaság az éjfél óráig maradt együtt.

Ó- és Ujverbász. Steczik Géza főgimn. tanár m. vasárnap az ipartestületben; Klein Ferenc, az ujverbázi cukorgyár felügyelője pedig a „Mezőgazdák egyesületében“ tartottak felolvasást. — A kereskedők és iparosok egyesületében csütörtökön Weimann Péter reform. segédlelkész tartott előadást. Azután Baum Ödön kendergyári könyvelő szavalt. — Az ujvidéki „Polgári Magyar Daloskör“ március 1-én (vasárnap) Verbászton tartandó műkedvelői előadása iránt élénk az érdeklődés. — A cukorgyári alkalmazottak báljának rendezősége 100 K-t küldött az előjáróságnak, szegények részére. Az előjáróság tizenkét szegény gyermeknek cipőt készített az adományból.

Az óverbázi gazd. szaktanfolyamon február 27-én este, Kiss Gyula elnöklete alatt, megtartották a záróvizsgálatot, melynek eredményével az előadók meg lehetnek elégedve. A

vizsga után a „Gazdakör“ helyiségeiben bankett volt az előadó-tanárok tiszteletére.

Cservenka. A zombori villamos művek Csonolya, Kerény, Szivacz és Cservenka községeknek a hálózatba való bekapcsolását tervezi és eziránt a községekkel tárgyal.

A M.Á.V. reformja. Tolnay Kornél, az államvasutak igazgatója, mielőtt állását elfoglalta volna, programot terjesztett Harkányi s Telesky ministerek elé a Máv. *administratív és pénzügyi reformja* tárgyában. A kormány a program főbb pontjait magáévá tette és teljhatalmú megbízást adott Tolnaynak azoknak minél előbb való keresztülvitelére. Mint a Magyar Kereskedők Lapja értesül, a főbb programponok a következők:

1) Az *administratív* szolgálat decentralizálása, vagyis a kisebb fontosságú ügyekben való döntésnek az üzletvezetőség hatáskörébe való utalása. Ezzel egyidejűleg az üzletvezetőségek hatáskörének az eddiginél önállóbb rendszeresítése és kiterjesztése.

2) Nagymérvű megtakarítások az anyagbeszerzésnél, ami eddig minden kereskedelmi szellem nélkül és a konjunkturák figyelembevétele nélkül eszközöltetett. Evégből ennek az osztálynak az élére egy elsőrendű kereskedelmi kapacitást fog állíttatni.

3) Az *árutarifáknak egységes alapon való* reformálása, úgy, hogy a mostani anarchia, mely e téren uralkodik, megszűnjék. Nincs a világon olyan kuszált, zavaros és nehezen érthető tarifa rendszer, mint a Máv-é. Hiányzik belőle minden egységes vonás.

4) A *refrakciók fokozatos megszüntetése*, elsősorban pedig az olyanoknak a megszüntetése, melyek úgyszólván csak egyes nagy iparvállalatoknak érdekében kreáltak.

5) Szorosabb nexus létesítése a Máv. pénzügyi főosztálya és a pénzügyministerium között, mely utóbbi a nagyobb jelentőségű tranzakciókat közvetlenül ellenőrizni fogja.

6) A h. é. vasutaknak a fővonalaktól való elkülönített kezelési vidéki csoportok szerint.

7) A személyforgalomnak kereskedelmi alapon való szervezése és ugynevezett személyforgalmi kirendeltségek létesítése, mint ahogyan az angol vasutakon rendszeresítve van.

8) A kereskedelmi főosztálynak üzleti alapon való átszervezése a bürokratikus formák mellözésével, úgy, hogy az egyes ügyek a kereskedelmi életben szokásos gyorsasággal intézessenek el.

9) Kiterjedt kísérletek foganatba vétele a villamos fővasúti üzem behozatalára.

A műtrágyákkal való visszaélések meggátítása. Illetékes helyről felhívják a gazdák figyelmét, hogy újabb időben, kiváltképp külföldi cégek ügynökei, értéktelen anyagokat többnyire összeörölt, de fel nem dolgozott köport mindenféle név alatt — mint pl. a mostanában különösen hangzatos agrikulturfosfát elnevezéssel — kínálnak a gazdáknak. Sokszor jó superfosfátot adnak el, de sokkal kevesebb fosfortartalommal, mint a minővel azt kínálták. Mindezen visszaélések ellen hatásos oltalmat nyújt a mezőgazdasági termények hamisítását tiltó 1895. XLVI. tc. A törvény rendelkezéseinek azonban csak úgy lehet érvényt szerezni, ha a vásárló már a rendelkezéssel kiköti, hogy milyen minőségű árut kíván és amint az áru megérkezik, annak megvizsgálásával meggyőződik arról, hogy a szállított áru megfelel — teljesen a kínált áru minőségének. Nem elegendő, ha a megrendelésnél a gazda gondatlanul csak superfosfátot rendel, hanem meg kell mondania azt is, hogy hány százalék vízben oldható fosforsavat kell tartalmaznia a superfosfátjának. Ha a gazda például 18 százalékos vízben oldható fosforsav tartalmú superfosfátot rendel, a szállított cég köteles ezt a tartalmat a zsákon le nem törölhető módon jelezni. P. h. 18 százalékos jelzéssel. Mikor a szállítmány megérkezik, mint kell abból venni és a legközelebbi vegyvizsgáló állomásnak megküldeni. A mintát két felepek lehet venni t. i. hivatalos uton, vagy magán uton. Hivatalos uton a főszolgabíró vagy rendőrkapitány avagy a vegyvizsgáló állomás által kell a mintát vetetni. Magán uton maga a vevő vagy megbízottja is vehet mintát, csak két abban az ügyben nem érdekelt tanu kell hozzá. Legjobb, ha az előjáróság két tagját veszi magával tanuknak a gazda. Akár hatóság hivatalos uton, akár magánuton történik a mintavétel, a szállítmányt a minta vételéig érintetlenül kell hagyni, a magán mintavétel azonban a megérkezéstől számított 3 nap alatt teljesíteni kell? A mintavételről jegyzőkönyvet kell felvenni s erre feljegyzendő minden jel, vagy felírás, ami a zsákokon volt. Mintát ep zsákból kell venni, még pedig a zsák aljából, középből és tetejéből. Ha a szállítmány 5 zsáknál kevesebb minden zsákból, ha több az ötödiken felül csak minden ötödik zsákból kell venni. A zsákokból kivett műtrágya jól összekeverve két, legálább 250 gr. súlyú részben, külön száraz üveg, vagy agyagedénybe teendő és az legtemeszen zárandó s a tanuk pecsetjével ellátandó. Ezután az egyik mintát megtartván, a másodikat a jegyzőkönyvvel együtt a vegyvizsgáló állomáshoz küldjük. Ekként az e-efelges visszaélések gátat vetünk s magunkat a károsodástól megóvjuk.

A világ aranytermését a londoni Samuel Montagu & Co. cég 1913-ról szóló évi jelentésében kb. ugyanannyira becsüli, mint az előző évit, azaz mintegy 98 millió font sterlingre. Nagy tömeg arany jött a mult évben Amerikából Európának az áruknak ellenértéke gyanánt, amelyeket az Egyesült-Államok itt vásároltak. Kanada nyugati vidékei, amelyek gyarmatosítása és megművelésé alá vonása most van folyamatban, szintén sok aranyat vont el úgy az európai, mint az uniobeli piacoktól. Ellenben India aranykészlete csökkent, a bevitel netto összege 1913-ban alig volt 18 millió font sterlingnél több, míg 1912-ben 27 és fél millió font sterlingre rugott. Az indiai kormány rendelkezésére álló aranykincs, mely 1912 folyamán 13¹/₂ millió font sterlingről 24,8 millióra növekedett, tavaly alig emelkedett, 1913 végén 25,6 millió font sterlingre tett ki. Az európai nagyobb államok jegybankjainak aranykészletei az utolsó esztendőben többnyire emelkedtek.

Elhunyt plebános. Turnovszky Rezső bácsordasi plebános, aki a 90-es években Ujverbászton lelkészkedett, február 25-én 72 éves korában elhunyt. Temetése 27-én d. u. volt a község nagy részvéte mellett. Az elhunytban Mály Lászlóné atyai nagybátyját gyászolja.

A túlfizetett adóra vonatkozó visszaterítési igény elévülése előbb nem veheti kezdetét, mint amikor az adózó fél a túlfizetés keletkezéséről értesítést nyert. Így döntött a közig. bíróság 33151-1912 P. sz. határozatában, melyben a panasznak helyet adott s a túlfizetett 2528 K állami adót és 89 fillér betegápolási pótdadót visszatéríteni rendeli. Az ítélet indokolása szerint már a pénzügyigazgatóság megállapította, hogy a fenti túlfizetés tényleg fennáll s a visszaterítést csak azért tagadta meg, mert ügyfél a visszatérítést 3 éven túl kérte. A pénzügyigazgatóság 48573-1812 sz. jelentéséből azonban kitűnik, hogy a túlfizetés a 14656-1910 sz. végzéssel elrendelt adótörlesztés folytán állott elő, s ezt a végzést ügyfél 1910 május 13-án vette át, a visszaterítést pedig ettől számítva 3 éven belül kérte, a kérelem elévülésének esete tehát nem forog fenn, amennyiben az elévülés mindaddig nem vehette kezdetét, amíg a túlfizetés keletkezéséről ügyfél értesítve nem lett.

MILLIÓK
használatuk

Köhögés
rekedtség, hurut, elnyálkásodás, görcs és számarhurut ellen a

Kaiser-féle Mell-Karamellák
a 3 fenyővel

Orvosoktól és magánosoktól való 600 hitel. bizonyítvány kezeskedik biztos eredményről.

Nagyon kellemes és jószagú **BONBONOK.**

20 és 40 filléres csomagokban, dobozban 60 fillérről kapható

Gergelyi József
Mály László
gyógyszertárban, Kula

A községi jegyző urak szíves figyelmébe.

A „Magyar Község“ c. lapban ez év január havában megjelent

Hagyatéki kimutatás mintája

készen kapható

a Berkovits-nyomdában, Kula

5588 tkvi 913

Árverési hirdetményi kivonat.

Dr. Strasser Miksa ügyvédnek özv. Derkovits Istvánné sz. Katona Erzsébet elleni végrehajtási ügyben a kérelem következtében a végreh. árverés 500 kor. tőkekövetése ennek 1911 jun. 12-től járó 6 százalékos kamatai, 53 k 80 f perbeli és végreh. már megállapított, ugy jelenleg 36 k 30 f megállapított és a még fémterülődő költségek kielegítéséig végett az 1881. LX. tc. 144 §-a alapján és a 146 § értelmében, valamint az 1908. XLII. tc alapján a zombori kir. törvényszék, a kulai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság területén levő a kulai 969 sz. betétben A I és 3 sor 2017 hrsz. 83001 udvarra s a rajta épült 522 öf. sz. házra és 2018-1 hrsz. 177001 bel telki szántóra a 857 K-ban ezennel megállapított kiküldési árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1914 március 27-én d. u. 3 órája ezen kir. járásbíróság hivatali helyiségébe tüzetik ki.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat, vagyis 85 K 70 f-t készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42 §-ban jelzett arólyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1-80 LX. tc 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervenyt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az által ígert ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, s ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad, s az árverésen, mely haladéktalanul folytatandó részi nem vehet.

Kulán, a kir. járásbíróság mint tkvi hatóságnál 1913 december 31.

PETNEHÁZY kir. járásbíró

Rum, likör, tea és sütemény, cukorkák, sajtok

Acsanszki és Gruity festék, fűszer és csemege árú kereskedőknél, Kula Telefon 41

MRGYANOV JEFTA DIVATÁRÚHÁZÁBAN A MENYASSZONYHOZ KULA

Nagy választék

fehérműk, legdivatosabb fűzők és ruhadíszekben

158 sz. 1914

Versenytagyalási hirdetmény.

Nagybaracska község előjárósága a Györgypusztán építendő egytantermű községi iskola

építési munkálatainak biztosítása céljából nyilvános írásbeli versenytagyalást hirdet.

1) A munkálatok közül végzendők: föld- és kőműves-, ács-, bádógos-, mázólo- és egyéb felszerelői munkák, amely összes munkákra s szállításokra nézve az ajánlatok együttesen teendők.

Százalékos árengedményt vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatokat is elfogadjunk.

2) A munkálat az elvállalás napjától számítva három hónap alatt teljesen befejezendő.

3) Csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sérletlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tagyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„A községi Előjáróságnak Nagybaracska. Ajánlat a 158 914 számú versenytagyalási hirdetményben a györgypusztai iskola építésére vonatkozólag kiírt munkálatokra.“

4) Az ajánlatokat 1914. március 11-én d. u. 6 óráig kell Nagybaracska község előjáróságánál beadni.

5) Bónatpénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban az ajánlati végösszeg 5% a az árlejtés előtt Nagybaracska község pénztáránál lefizetendő s a letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

6) A beadott ajánlatok a f. évi március hó 12-én d. u. 10 órákor tartandó képviselőtestületi közgyűlésen fognak felbontatni, amely versenytagyaláson az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7) A munkálatokra vonatkozó tervek, költségtáblák és árlejtési feltételek a községi jegyzőnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

8) Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9) Azon pályázók kik a szóban levő munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

10) A munkálat elnyerője a munkálat teljesítéséhez szükséges eszközöket és anyagot hazai iparosoktól vagy gyárosoktól kötelesek beszerezni. A munkálat elnyerőjére minden tekintetben a községre érvényes 83.000 B. M. 1907. számú közszállítási szabályrendelet összes határozmányai kötelezők.

11) Azon pályázók kik ajánlatuk benyújtásakor a versenytagyalást hirdető hatósággal üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamra bizonylatával igazolni, melyhez vállalatok telepe szerint tartoznak.

12) A munka odaítélése felett a képviselőtestület az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon dön.

13. A vállalatból eredő bélyeg, írárdíj, adó s átvételi költségek egyedül a vállalkozót terhelik. Egyebekben a képviselőtestület által elfogadott árlejtési feltételek mindenben kötelezők.

Nagybaracska, 1914. február 14.

Kolling Márton jegyző 2 Barna Imre bíró

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPÉN ÉS GYÜMÖLCSFA ISKOLÁJÁBAN
CZEGLED (PESTMEGYE)
Nagyobb mennyiségű
nemes gyümölcsfa-
csemete, boggyógyümölcsök,
vadonok, kerül sövények,
sima és gyökerez szőlővesszők
stb. Kaphatók.
Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

Nélkülözhetetlen

házi szer a

Mercur Sósorszesz

(törv. védve)

mely megszüntet minden szurást, szagatást és más testi fájdalmat!

Kapható 44 f., 1.20 és 2.50 K-ás üvegekben

az Első Kulai Sósorszesz vállalatnál, Kula épügy minden gyógyszerárban, drogeriában és fűszerkereskedésben.

KOVANDA SEBESTYÉN

kefe, ecset és messelőkészítő

KULA

Kereskedőknek

árajánlatokkal készséggel szolgál

GÖZMOSÓ

fehérmű és vegytisztító intézet

KULA a kir. jbirósággal átellenben
SZÓTÉR ANTAL

Olcsó pénzkölcsön

4 1/2%-os kamatláb mellett teljesen kifizetve 100-at 100-ért jelenleg csakis magyarországi földekre.

Horvátországi és szlavóniai földekre közönséges kamatozó kölcsönök igen kedvező feltételek mellett lesznek engedélyezve.

Törlesztéses kölcsön 4 1/2%-os kamatláb mellett Horvátország és Szlavóniába jelenleg csakis a záloglevelek átvétele ellenében.

Hercog Fivérek bankháza
Szabadka (Kossuth-utca)

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű komlótermelő közönség b. tudomására hozni, hogy az eddig legkittünőbbben beváltó 2 mm. erős likacsos pléh redőnyös J. Vltavszky-féle

komló szárító

készülékeinek képviseletét elvállaltam és kívánatra szívesen szolgálok prospektussal és árjegyzékkel.

Löbl Samu
gépkereskedő,
Palánka

6-25

Trigon
ADUNK
HASZNÁLATRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS
BETÖRÉSMENTES, ÚJ PÁNCÉL
TAKARÉKPERSELYT
BÁRKINEK
Trigon
PESTMEGYEI
TAKARÉKPÉNZTÁR Rt.
BUDAPEST, IV. Kötő-utca 8.

Tex János és fiai épület és bútorasztalosok

KULA Deák Ferenc utca 3631

A kulai valamint torzsai üzemhez alkalmas 220 Volt feszültségű

Wolfram lámpák

mélyen leszállított árak mellett kaphatók
Jurssik János cégnél, Kula

PICEA PUNGENS ARGENTEA (Ezüstfenyő)

Kiváló szépsége egyetlen tűleveleű faj által sem közelíthető meg. Növése erőteljes, szabályos piramisalakú, tűlevelei gyönyörű fehér és ezüstszürkék; teljesen télálló. Kiváló szépségű magánálló fa.

Picea pungens argentea	1 drb	10 drb
	Korona	
50-60 cm. magas	5.-	45.-
70-80	7.-	65.-
90-110	10.-	90.-
120-130	15.-	140.-

Magánálló diszpendényok
150-160 cm. magas darabja 25-30-40 K
200-220 50-60-80 K

Ezen tűleveleűeknek egyik kertből sem volna szabad hiányozni, mert a legszebb ékességet képezik, a melyet a tűleveleik egyáttaiában nyújthatnak. Szétküldés aug. végétől decemberig és március kezdetétől április végéig.

Mühle Árpád udvari szállító Temesvár

Őszibarackfát,
mindenféle gyümölcsfa
vadonczot,
akáczcsemetét,
2 éves gyökerez
szőlővesszőt
igen olcsón ad Unghváry László
faiskolája Czegléd. Tessék árjegyzéket kérni.